

Новий професійний стандарт вчителя пропонує 5 трудових функцій педагога

На вчителя покладаються такі функції:

- застосування сучасних змісту освіти, методик і технологій;
- партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу;
- організація здорового, безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища;
- управління освітнім процесом;
- безперервний професійний розвиток.

Трудова функція		Професійна компетентність	
А	Навчання учнів предметів (інтегрованих курсів)	A1	Мовно-комунікативна компетентність
		A2	Предметна компетентність
		A3	Інформаційно-цифрова компетентність
Б	Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу	B1	Психологічна компетентність
		B2	Емоційно-етична компетентність
		B3	Компетентність педагогічного партнерства
В	Участь в організації безпечного та здорового освітнього середовища	V1	Інклюзивна компетентність
		V2	Здоров'язбережувальна компетентність
		V3	Проектувальна компетентність
Г	Управління освітнім процесом	G1	Прогностична компетентність
		G2	Організаційна компетентність
		G3	Оцінювально-аналітична компетентність
Д	Безперервний професійний розвиток	D1	Інноваційна компетентність
		D2	Здатність до навчання впродовж життя
		D3	Рефлексивна компетентність

У межах трудової функції стандарт даватиме професійні компетентності, якими має володіти педагог.

Предметна компетентність: А2 1-14

Компетентність педагогічного партнерства, Б3.1- Б3.2

Прогностична компетентність, Г1-4

Організаційна компетентність, Г2 1-4

Оцінювально-аналітична компетентність, Г3.2, 3-5, 10

Інноваційна компетентність, Д1, 1-5

Здатність до навчання впродовж життя, Д2, 2-4, 6, 8

Рефлексивна компетентність Д3, 1-3

A1	Мовно-комунікативна компетентність	A1.1. Здійснюю професійну усну та письмову комунікацію державною мовою під час виконання службових обов'язків
		A1.2. Застосовую прийоми та методи збагачення мовлення учнів для висловлення ними думок, почуттів і ставлень, сприяю мовній творчості учнів
		A1.3. Враховую особливості вивчення мови /навчання мовою корінного народу чи національних меншин України (у тому числі офіційних мов Європейського Союзу) під час навчання предметів (інтегрованих) курсів
		A1.4. Використовую мовний, мовленнєвий та культурний досвід учнів, які належать до корінних народів або національних меншин України, у процесі здобуття ними освіти
		A1.5. Зрозуміло висловлюю іноземною мовою власні думки, бажання, наміри, а також пояснюю свої дії в освітньому процесі, професійному спілкуванні; сприяю опануванню учнями іноземної мови для вирішення комунікативних завдань у життєвих ситуаціях.
		A1.6. Формую в учнів здатність до взаєморозуміння, міжособистісної взаємодії засобами активної та пасивної комунікації
A2	Предметна компетентність	A2.1. Визначаю предметний зміст та послідовність його опрацювання з урахуванням вимог державного стандарту освіти, типових освітніх програм, попередніх результатів навчання учнів, їхніх освітніх потреб
		A2.2. Формую в учнів уявлення про освітню галузь\навчальний предмет (інтегрований курс) на основі сучасних наукових досягнень
		A2.3. Застосовую сучасні методики і технології моделювання змісту навчання учнів предметів (інтегрованих курсів)
		A2.4. Розвиваю в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей; формую готовність до їх застосування в позанавчальній діяльності
		A2.5. Застосовую міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту різних освітніх галузей, навчальних предметів (інтегрованих курсів) під час підготовки та проведення навчальних занять
		A2.6. Формую в учнів розуміння природних зв'язків різних процесів, уміння вирішувати практичні завдання, що вимагають синтезу знань з різних освітніх галузей; розвиваю в учнів системне мислення
		A2.7. Добираю доцільні форми, методи та засоби навчання відповідно до мети і завдань навчального заняття, вікових та інших особливостей учнів
		A2.8. Застосовую інноваційні технології навчання освітньої галузі\предметів (інтегрованих курсів)
		A2.9. Упроваджую технології та методики особистісно зорієнтованого, компетентнісного та інтегрованого навчання, виховання і розвитку учнів
		A2.10. Формую в учнів уміння аналізувати, обґрунтовувати, доводити власну думку, ставити запитання, висувати власні

		припущення, розрізняти факти і здогади, узагальнювати інформацію A2.11. Застосовую технології розвитку в учнів критичного мислення для розуміння себе, своїх цінностей та потреб, здатності до осмислення власних рішень та їх наслідків, навичок рефлексії A2.12. Розвиваю в учнів здатність протистояти інформаційному тиску, усвідомлювати маніпуляції A2.13. Оцінюю результати навчання учнів і здійснюю їх моніторинг на засадах компетентнісного підходу A2.14. Формую ціннісні ставлення в учнів у процесі їхнього навчання, виховання і розвитку
A3	Інформаційно-цифрова компетентність	A3.1. Використовую цифрові пристрої, їх базове програмне забезпечення; працюю з операційними системами, онлайн-сервісами, застосунками, файлами, мережею Інтернет A3.2. Критично оцінюю достовірність, надійність інформаційних джерел, вплив інформації на свідомість і розвиток учнів, на прийняття рішень A3.3. Використовую відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси педагогічного спрямування для професійного розвитку та обміну педагогічним досвідом, створюю та наповнюю власне е-портфоліо A3.4. Уникаю небезпек в інформаційному просторі; забезпечую захист і збереження персональних даних (власних персональних даних, а також персональних даних інших осіб, якщо вони використовуються вчителем у професійній діяльності) A3.5. Добираю електронні (цифрові) освітні ресурси, оцінюю їх ефективність для досягнення навчальних цілей відповідно до умов навчання, вікових особливостей, рівня підготовки та потреб учнів A3.6. Модифікую, редагую, комбіную існуючі електронні (цифрові) освітні ресурси; створюю (за потреби) особисто або спільно з іншими особами нові електронні (цифрові) освітні ресурси; впорядковую ресурси і надаю до них доступ учасникам освітнього процесу A3.7. Дотримуюсь академічної доброчесності під час створення та використання електронних (цифрових) освітніх ресурсів, вимог законодавства щодо охорони авторського права, а також здійснюю заходи щодо захисту власних авторських прав A3.8. Використовую безпечне освітнє електронне (цифрове) середовище для організації та управління освітнім процесом (у тому числі під час дистанційного навчання), організації групової взаємодії, зворотного зв'язку, спільного створення електронних (цифрових) освітніх ресурсів A3.9. Аналізую та інтерпретую в електронному (цифровому) середовищі інформацію про активність і ефективність навчальної діяльності учнів; реалізую стратегії оцінювання за допомогою цифрових сервісів; добираю цифрові інструменти оцінювання, критично аналізую доцільність їх використання
B1	Психологічна компетентність	B1.1. Планую і здійснюю освітній процес з урахуванням вікових та інших особливостей учнів (їх здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду) B1.2. Складаю (беру участь у складанні) індивідуальної програми розвитку та/або індивідуального навчального плану учня (за потреби), іншим чином сприяю формуванню індивідуальної освітньої траєкторії учнів

		Б1.3. Визначаю прояви завищеної чи заниженої самооцінки учнів з метою її коригування Б1.4. Створюю умови формування позитивної самооцінки учнів Б1.5. Використовую основні стратегії роботи з учнями, що сприяють формуванню їхньої позитивної самооцінки Б1.6. Застосовую методи роботи, навчальні матеріали і навчальні завдання для розвитку пізнавальної діяльності учнів Б1.7. Створюю умови формування мотивації учнів до навчання Б1.8. Використовую стратегії, що заохочують учнів до ефективної взаємодії
Б2	Емоційно-етична компетентність	Б2.1. Використовую способи самозбереження психічного здоров'я, запобігання професійному вигоранню, управління власними емоціями Б2.2. Конструктивно реагую на стрес, конфліктні ситуації, сприяю порозумінню Б2.3. Застосовую в освітньому процесі практики концентрації уваги, усвідомленого емоційного реагування Б2.4. Організую діалог і полілог з учнями та іншими учасниками освітнього процесу, поважаючи права людини та суспільні цінності Б2.5. Застосовую в обговореннях освітніх, соціальних і життєвих проблем методики усвідомленого та емпатичного слухання, ненасильницької та безконфліктної комунікації; запобігаю конфліктам в освітньому процесі Б2.6. Взаємодію, враховуючи культурні та особистісні відмінності співрозмовників, принципи недискримінації та поваги до відмінностей, а також дотримуючись етики спілкування Б2.7. Застосовую основні стратегії поведінки щодо захисту власних прав, а також захисту учнів під час освітнього процесу Б2.8. Ураховую в освітньому процесі підходи, визначені цілями сталого розвитку; розкриваю потенціал учасників освітнього процесу для креативних колективних рішень щодо подолання проблем, які впливають на колектив закладу освіти, місцеву громаду, глобальну спільноту
Б3	Компетентність педагогічного партнерства	Б3.1. Застосовую механізми реалізації суб'єкт-суб'єктних відносин між вчителем і учнем Б3.2. Застосовую для забезпечення суб'єкт-суб'єктного підходу в педагогічній діяльності навички координації та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності учнів, підтримування їх прагнення до саморозвитку, розкриття їх здібностей і пізнавальних можливостей Б3.3. Визначаю і враховую запити й очікування батьків щодо навчання своїх дітей, участі в освітньому процесі Б3.4. Залучаю батьків до участі в освітньому процесі, а також до прийняття рішень, що стосуються навчання, виховання і розвитку учнів Б3.5. Співпрацюю з батьками як членами команди психолого-педагогічного супроводу учня з особливими освітніми потребами Б3.6. Організую співпрацю із залученими фахівцями на основі принципів командної взаємодії Б3.7. Співпрацюю із залученими фахівцями у процесі розроблення та реалізації індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану для осіб з особливими освітніми потребами (за потреби)

B1	Інклюзивна компетентність	B1.1. Використовую інструменти забезпечення інклюзивного навчання в освітньому процесі
		B1.2. Застосовую принципи і стратегії універсального дизайну в сфері освіти і розумного пристосування для забезпечення доступності (фізичної, інформаційної тощо) здобуття освіти
		B1.3. Забезпечую педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами
		B1.4. Здійснюю необхідні адаптації/модифікації в освітньому процесі відповідно до особливих освітніх потреб учнів
		B1.5. Організую процеси навчання, виховання і розвитку учнів з урахуванням їхніх потреб, здібностей і реальних навчальних можливостей
		B1.6. Використовую в роботі з учнями матеріали, пристрої та обладнання (за потреби) для задоволення їхніх індивідуальних потреб у навчанні, особистісному та фізичному розвитку
		B1.7. Організую освітній простір безпечно та з врахуванням особливостей, потреб і можливостей учнів
B2	Здоров'язбережувальна компетентність	B2.1. Організую освітнє середовище з урахуванням правил безпеки життєдіяльності, санітарних правил і норм, протиепідемічних правил
		B2.2. Вживаю заходів щодо запобігання та протидії булінгу, різним проявам насильства серед учнів та інших учасників освітнього процесу
		B2.3. Проводжу профілактичні заходи, спрямовані на збереження та зміцнення здоров'я учнів
		B2.4. Забезпечую дотримання учнями вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни
		B2.5. Створюю умови для збереження психічного здоров'я учнів
		B2.6. Використовую методики, що зменшують вплив стресогенних факторів на здоров'я учнів
		B2.7. Планую освітній процес з урахуванням принципів здорового та безпечного способів життя
		B2.8. Використовую методики і технології організації активного та безпечного дозвілля учнів
		B2.9. Формую в учнів навички здорового і безпечного способів життя
		B2.10. Дотримуюсь у професійній діяльності санітарних норм і правил
		B2.11. Здійснюю профілактичні заходи із збереження особистого фізичного та психічного здоров'я під час професійної діяльності
		B2.12. Використовую методики зміцнення здоров'я та запобігання захворюванням
		B2.13. Надаю домедичну допомогу учасникам освітнього процесу (за потреби)
B3	Проектувальна компетентність	B3.1. Розміщую та використовую дидактичні матеріали та обладнання в навчальному приміщенні з урахуванням їх актуальності, доцільності, функційності, естетичної привабливості, а також індивідуальних освітніх потреб учнів
		B3.2. Використовую фізичний, інформаційний простори навчальних та інших приміщень закладу освіти як освітній ресурс
		B3.3. Проектую осередки навчання, виховання і розвитку в навчальному приміщенні (на території закладу освіти) спільно з учнями, зважаючи на їх вікові особливості, інтереси і потреби
G1	Прогностична компетентність	G1.1. Формую цілі освітнього процесу на основі прогностичних методів планування
		G1.2. Здійснюю різні види планування освітнього процесу на різних його етапах залежно від поставленої мети, індивідуальних особливостей учнів, особливостей діяльності закладу освіти
		G1.3. Планую навчальні заняття на основі модельних навчальних програм, навчальних програм, затверджених педагогічною радою закладу освіти
		G1.4. Розробляю навчальні програми на основі модельних навчальних програм (за потреби)

Г2	Організаційна компетентність	Г2.1. Організовую освітній процес відповідно до вимог законодавства
		Г2.2. Організовую навчальні заняття різних типів
		Г2.3. Застосовую різні види і форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів
		Г2.4. Раціонально використовую навчальний час
Г3	Оцінювально-аналітична компетентність	Г3.1. Застосовую різні форми оцінювання результатів навчання учнів
		Г3.2. Застосовую до різних видів оцінювання відповідну методику та шкалу
		Г3.3. Дотримуюся визначених законодавством критеріїв оцінювання результатів навчання учнів
		Г3.4. Розробляю критерії оцінювання різних видів навчальної діяльності
		Г3.5. Встановлюю та фіксую результати навчання учнів, на їхній основі визначаю індивідуальну освітню траєкторію (за потреби)
		Г3.6. Дотримуюсь академічної доброчесності під час оцінювання результатів навчання учнів
		Г3.7. Забезпечую дотримання учнями академічної доброчесності під час здобуття освіти
		Г3.8. Розвиваю в учнів уміння здійснювати самомотивацію до навчання, аналіз, рефлексію навчальної діяльності та її результативності
		Г3.9. Забезпечую зворотний зв'язок з учнями щодо сприйняття, розуміння та засвоєння ними навчального матеріалу
		Г3.10. Розвиваю в учнів уміння здійснювати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання
Д1	Інноваційна компетентність	Д1.1. Застосовую в педагогічній діяльності наукові методи пізнання, спостерігаю, аналізую, формулюю гіпотези, збираю дані, проводжу експерименти, аналізую та інтерпретую результати, створюю моделі та визначаю їх дієвість
		Д1.2. Аналізую інформацію щодо освітніх інновацій, умов їхнього впровадження
		Д1.3. Інтегрую інновації у власну педагогічну практику, адаптую їх до різних умов освітнього процесу та сучасних вимог до педагогічної діяльності з урахуванням особливостей діяльності закладу освіти, індивідуальних потреб учнів
		Д1.4. Аналізую різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності та запобігання їм
		Д1.5. Збираю, систематизую і використовую інформацію, що є важливою для розв'язання проблем і запобігання їм
Д2	Здатність до навчання впродовж життя	Д2.1. Аналізую можливості особистого професійного розвитку з урахуванням умов педагогічної діяльності, індивідуальних професійних потреб
		Д2.2. Аналізую пропозиції різних суб'єктів освітньої діяльності, які забезпечують професійний розвиток вчителя (щодо спроможності надавати якісні освітні послуги)
		Д2.3. Визначаю оптимальні зміст і форми професійного розвитку, критерії результативності власного навчання
		Д2.4. Планую професійний розвиток для досягнення стратегічних і оперативних цілей
		Д2.5. Визначаю ефективні форми взаємодії з професійними спільнотами (у тому числі з громадськими організаціями вчителів)
		Д2.6. Активно долучаюсь до діяльності професійних спільнот
		Д2.7. На основі визначених професійних потреб і запитів учителів забезпечую їх підтримку в організації освітнього процесу, набутті (вдосконаленні) ними педагогічної майстерності, самооцінюванні професійної діяльності
		Д2.8. Взаємодію з іншими вчителями на засадах партнерства і підтримки
Д3	Рефлексивна компетентність	Д3.1. Здійснюю моніторинг власної педагогічної діяльності
		Д3.2. Визначаю відповідність власних професійних компетентностей чинним вимогам

		ДЗ.3. Ураховую у власному професійному розвитку зміни в системі освіти, її законодавчому забезпеченні, в діяльності закладу освіти, учнівському колективі
--	--	---